

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-izdajniško podjetje SZDL »Naš tisk« / Direktor: Rudi Janžura / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska: Tiskarna »Slov.«, poročevalca / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Oglasi: oddelki: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-596, za ljubljanske naročnike 28-463, za zunanje 21-522 / Poštni predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-A-163 / Mesečna naročnina 200 din

Poročevalec

Obiski najvišjih predstavnikov dajo pečat trojnemu sodelovanju

Izjava turškega veleposlanca g. Agah Akela o pomenu obiska predsednika prijateljske Turčije ter o izrednih perspektivah za nadaljnje poglobljanje medsebojnih odnosov

Beograd, 27. avg. (Jugopres). Ob obisku predsednika Turčije Jugoslaviji, je izjavil turški veleposlanik v Beogradu gospod Agah Akel diplomatskemu uredniku Jugopresa svoje zadovoljstvo s sedanjim stanjem odnosov med dvema državama.

»Pomen tega obiska je velik — je rekel gospod Akel — kot je bil pomemben tudi obisk njegove ekscelence predsednika Tita v Turčiji in Grčiji. Ti obiski dajo pečat našemu sodelovanju. Sprejem kakršnega je našel predsednik Tita v Turčiji in Grčiji, je temu najboljši dokaz. Prepričan sem, da bo sprejem, ki ga pripravila Vaša gostoljubna, prijateljska in zavezniška država našemu predsedniku, še bolj okrepljeno sodelovanje in ostal v spomin širokim ljudskim slojem naših držav ter ustvaril še solidnejšo osnovo za razvoj medsebojnih odnosov v bodočnosti.«

Turški veleposlanik je posvetil posebno pozornost dosedanjemu razvoju turško-jugoslovanskih odnosov. Dejal je, da samo bežen pogled na kratko razdobje

zadnjih dveh let, dovoljuje, da se vsakdo prepriča o velikih rezultatih, ki so bili v tem kratkem razdobju doseženi.

»Nenehno poglobljanje in širjenje odnosov na vseh področjih, političnem, gospodarskem in kulturnem — je nadaljeval gospod Akel — je bilo kronano s podpisom blejske pogodbe o zvezi med tremi državami. Z mnogo upanja pričakujemo, da se bodo ti odnosi dalje razvijali v interesu naših narodov, njihove neodvisnosti in mirolnega razvoja.«

V tem smislu je izrazil turški veleposlanik upanje, da so perspektive za širjenje medsebojnih odnosov na političnem, gospodarskem in kulturnem polju izredne. »V okviru organizacije stalnega balkanskega sveta, ki je predviden z balkansko pogod-

bo, balkanske konsultativne skupščine, ki je v fazi ustanovitve, kot tudi preko drugih organov sodelovanja, obstajajo izredne možnosti za splošno krepitev medsebojnih zvez. Čeprav se ti organi šele oblikujejo, smo že pristopili k organizaciji Uni-

Agah Akel

je novinarjev treh držav in pripravi za ustanovitev unije gospodarskih, balkanskega inštituta itd. Gospod Akel je na koncu še enkrat podčrtal pomen osebnih stikov najvišjih predstavnikov za razvoj trojnega sodelovanja in za odnose med balkanskimi narodi.

Ga. in g. Nehru pri predsedniku republike

Beograd, 27. avg. (Tanjug) Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes dopolne v Belem dvoru gospo in gospoda dr. H. S. Nehruja, predsednika Zveze advokatskih zbornic Indije in doživljenjskega častnega predsednika Mednarodne zveze advokatov. Sprejemu je prisostvoval Nikola Vojvodić, podpredsednik Zveze advokatskih zbornic FLRJ.

Otvoritev 43. konference IPU

Dunaj, 27. avg. (AFP). Avstrijski državni predsednik Theodor Körner je slovesno danes začel 43. konferenco interparlamentarne unije v prisotnosti 350 delegatov iz 37 držav. Po njegovem pozdravnem govoru je konferenco pozdravil najprej avstrijski kancler Ing. Julius Raab, za njim pa predsednik avstrijskega parlamenta dr. Felix Hürdes in predstavnik OZN Georges Picot.

Avstrijski kancler Ing. Raab je v svojem govoru tudi poudaril, da je Avstrija še danes 10 let po končani vojni pod okupacijo dveh zavezniških držav. Podčrtal je, da niso izpolnjene obljube moskovske deklaracije od leta 1943 o neodvisnosti Avstrije. Avstrija je okupirana še vedno samo zaradi tega, ker zavezniški ne morejo soglasno odločiti o njeni usodi, kar je nov dokaz velikih nasprotij v mednarodnem političnem življenju. Ob koncu svojega govora je kancler Ing. Raab zatrdil, da bodo avstrijski državniki še nadalje zahtevali svobodo in neodvisnost Avstrije.

Laburistična delegacija povabljena na Poljsko

London, 27. avg. (Reuter) Po poročilih poljske časopisne agencije, so skupino britanskih laburistov povabili, naj bi prihodnji mesec prišla na dvotedenski obisk na Poljsko.

ZASEDANJE GENERALNEGA SVETA MEDNARODNE UNIJE ZA ZAŠČITO OTROK

Priznanje jugoslovanskemu svetu za zaščito otrok

Zagreb, 27. avg. Davi se je začelo zasedanje generalnega sveta Mednarodne unije za zaščito otrok, na katerem so zastopane organizacije za zaščito otrok iz 40 držav.

Na dopoldanski seji je podal poročilo o delu Mednarodne unije od leta 1952 dalje generalni sekretar George Thelin. V svojem poročilu, ki je bilo izdelano na podlagi poročil vseh organizacij-članic, je ugotovil napredek unije tako po poveča-

nju števila članov kakor tudi po razširjenosti njenih zvez s posameznimi državami.

Ko je govorila v razpravi v imenu jugoslovanske delegacije Branka Savić, je na kratko navedla osnovna načela v delu jugoslovanskih družbenih organizacij na področju otroške zaštite. Poudarila je zlasti prizadevanja, da bi se v to skrbstvo zajeli v čim večjem obsegu tudi otroci na vasi. Glede na različnost problemov, s katerimi se bavi organizacije za zaščito otrok, se je razvil po njenih besedah veliko število konkretnih oblik dela za zaščito otrok.

V imenu jugoslovanskih organizacij za zaščito otrok je Branka Savić pozdravila prizadevanja Mednarodne unije in poudarila mnogostevilne koristi, ki morejo nastati iz sodelovanja Mednarodne unije z drugimi mednarodnimi organizacijami na področju

skrbstva za zdravje, vzgojo in socialni položaj otrok.

Predsedništvo generalnega sveta je izreklo posebno priznanje jugoslovanskemu svetu društev za zaščito otrok. Njegovo poročilo Mednarodni uniji je bilo tiskano v dveletnem zborniku Mednarodne unije za zaščito otrok.

Generalni svet unije je nadaljeval popoldne razpravo o drugi točki dnevnega reda, o načrtu študije o nadaljnjih nalogah Mednarodne unije.

Jutri bo generalni svet razpravljal o ostalih vprašanjih, ki so na dnevnem redu, o podelitvi redov in kolajnz za zasluge na področju otroške zaštite, o organizaciji in finančnih zadevah Mednarodne unije, o izvolitvi izvršnega odbora in generalnega sekretarja ter o svetovnem otroškem dnevu.

Sprejem na Bledu

Bled, 27. avg. Sinoči je avstrijski veleposlanik v naši državi dr. Walter Wodak priredil v vili »Podhorn« sprejem, ki je bil namenjen političnim, kulturnim in gospodarskim predstavnikom Slovenije, s katerimi je veleposlanik prišel v stik na svojem nedavnem potovanju po Sloveniji. Sprejema so se med drugimi udeležili član izvršnega komiteja ZKS dr. Jože Potrč, član izvršnega sveta Zoran Polič, državni sekretar za gospodarstvo ing. Marjan Tepina, rektor univerze dr. Franc Zwitter in drugi, kakor tudi predstavniki mestnih ljudskih odborov Maribora, Celja, Kranja, Ptuja ter zastopniki večjih podjetij. Navzoči so bili tudi člani diplomatskega zbora, med njimi veleposlanik Velike Britanije sir Iwo Mallet in grški veleposlanik Spiros Kapetanides ter direktor urada koroške deželne vlade Karl Newolle.

Beograd bo pristrčno sprejel visokega gosta

Beograd, 27. avg. Glavno mesto naše republike se pripravlja, da bo pristrčno in toplo sprejelo predstavnika zavezniške

mesta, ko pričakujejo draga gosta, ampak v nestrpnosti takoj tudi, da mu izroče svoje pozdrave. V osnovnih organizaci-

pridili pristrčen sprejem predsedniku zavezniške republike vse od železniške postaje do njegove rezidence na Dedinju. V znak prijateljskih pozdravov in dobrodošlice so v mnogih prostorih osnovnih organizacij in izložbah beograjskih lokalov razstavili fotografije predsednika turške republike in tvariša Tita, okrašene s cvetjem in zelenjem.

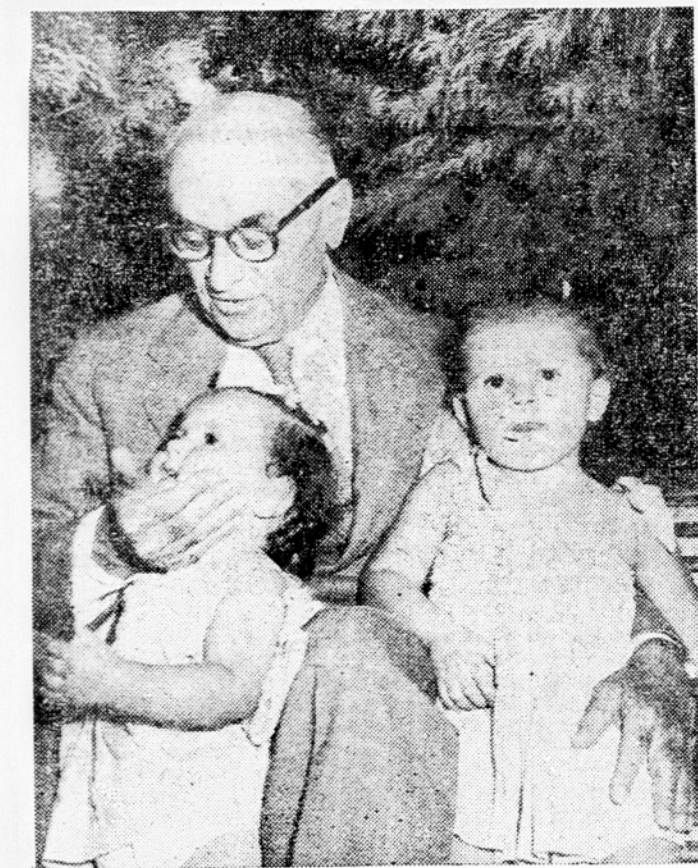
Dodatna pomoč ZDA Grčiji

Arene, 27. avg. (Tanjug). Ameriški veleposlanik v Grčiji Cavenish Cannon je obiskal predsednika grške vlade maršala Papagosa, ki je na počitnicah v Trikali na Korintu in ga obvestil, da se je ameriška vlada odločila, da bo Grčiji dala dodatno vojaško in gospodarsko pomoč. Ni se znano, kao visoka bo ameriška pomoč. Pristojni grški krogi poudarjajo, da bo to znano šele novembra ali decembra. Poudarjajo, da bo ta pomoč omogočila Grčiji, da bo svoje oborožene sile obdržala na sedanjih ravni.

Dela na obnovi Tesalije, ki je bila hudo poškodovana v potresih aprila t. l., se uspešno razvijajo. Po poročilih grškega predsedstva vlade bodo vse žrtve potresa imele do 1. novembra streho nad glavo. Do tedaj bodo v teh pokrajinah odprli tudi nove šole. V potresih je bilo podrtih 4500 hiš, do sedaj pa so jih že zgradili 3200. Hiše so zgrajene tako, da se bodo uspešno lahko upirale morebitnim potresom.

Komisija za žetev

Berlin, 27. avg. (AFP). Predsedstvo vzhodnonemške vlade je imenovalo pooblaščenega komisarja, ki ima naloge, da pospešijo žetev.

Predsednik zavezniške Turčije Dželal Bayar z vnukinjama

države Njegovo ekscelenco gospoda Dželala Bayara, predsednika turške republike. Ob tem obisku ne gledamo samo na vračanje obiska, ki ga je imel predsednik republike tov. Tito v Turčiji, ampak vidimo v tem korak naprej pri krepitevi prijateljskih in zavezniških zvez, ki so dobile svojo obliko v nedavnem podpisu Balkanske zveze, korak naprej pri krepitevi miru ne samo na Balkanu, temveč v vsem svetu.

cijah Socialistične zveze vlada živo zanimanje za prihod visokega gosta. Člani Socialistične zveze se pripravljajo, da bodo

Jugoslovanske izkušnje nam bodo zelo koristile

Tiskovna konferenca častnega predsednika Mednarodne unije odvetnikov

Da bi kar najlepše dočakali visokega gosta, krasi Beograd svoje mesto. Mnogi tgi in glavne ulice bodo okrašene s številnimi jugoslovanskimi in turškimi zastavami. Kilometre daleč se bodo raztezale zastave Jugoslavije in Turčije, mnoga poslopja v mestu pa bodo razsvetljena z reflektorji. Posebno svečano bodo okrašeni tisti deli mesta, skozi katere bo šel g. Dželal Bayar s spremstvom. Trg bratstva in enotnosti, železniško postajo, ulici Milosa Velikega in Nemanjina je krasi. Prebivalci Beograda pa ne urejajo samo podobe svojega

Beograd, 27. avg. (Tanjug). Častni predsednik Mednarodne unije odvetnikov dr. Chidra Nehru in njegova soproga Raj Dulari, ki je tudi odvetnica, sta obiskala našo državo kot gosta Zveze odvetniških zbornic Jugoslavije. Na tiskovni konferenci sta danes izjavila, da sta zelo srečna, ker imata čast v imenu odvetnikov Indije in odvetnikov vsega sveta pozdraviti narode Jugoslavije.

Po izmenjavi mišljenj z uglednimi predstavniki Jugoslavije, je med drugim dejal dr. Nehru, sem se lahko prepričal, da imata Jugoslavija in Indija podobne probleme in tudi podobne rešitve za take probleme na temelju rešitve demokratične. Izkušnje Jugoslavije bodo nam zelo koristile. Indija in Jugoslavija pa imata tudi skupno nalogo v Združenih narodih in izven

te najvišje mednarodne organizacije. Iskreno želimo, da bi Jugoslavija in Indija složno hodili po poti boljše prihodnosti.

Indijska gosta sta potem opisala tudi svoje vtise, ki jih imata od sprejema pri predsedniku republike Josipu Brozu Titu.

Predsednik republike Tito nas je zelo pristrčno sprejel je rekel dr. Nehru in nam je zelo všeč, ker smo se prepričali, da vaš predsednik prav dobro pozna probleme Indije. To nas naposled ni presenetilo, ker se je o tem prepričala naša rojakinja ga, Vidjaja Lakšmi Pandit med svojim obiskom v Jugoslaviji.

Dr. Nehru in njegova soproga sta izrazila veliko hvaležnost za pristrčen sprejem, ki sta ga bila deležna v Kumurowu, Zagrebu, Topoli, Mladencu in Arandjelovcu in

tudi pri Zvezi jugoslovanskih odvetniških zbornic. Med tem obiskom sta spoznala pravni sistem Jugoslavije, ki je zasnovan na globokem humanizmu.

Dr. Nehru je pozval Zvezo odvetniških zbornic Jugoslavije naj pošlje svojo delegacijo v Indijo, da se bo seznanila s pravnimi problemi Indije ter izmenjala svoje izkušnje z indijskimi odvetniki. Indijo je doslej obiskalo že 6 delegacij odvetnikov iz raznih držav.

Poljski predlog Franciji

Pariz, 27. avg. (AFP). Poljski ambasador v Parizu je izročil v imenu svoje vlade francoskemu državnemu sekretarju za inozemske zadeve noto, ki predlaga Franciji pogodbo o zvezi in vzajemni pomoči. Informirani krogi sicer izjavljajo, da bo francoska vlada kmalu odgovorila na poljsko noto, pristavljajo pa, da bo njen odgovor objavljen šele po izročitvi poljski vladi.

Sestav britanske in holandske delegacije za Generalno skupščino

London, 27. avg. (Tanjug). Britansko zunanje ministrstvo je danes objavilo listo delegatov Velike Britanije na 9. zasedanju Generalne skupščine OZN. Delegacija bo vodil zunanji minister Anthony Eden, v delegaciji pa so še: minister Selwyn Lloyd, minister Pearson Dixon in ga. Valter Elliot. V delegaciji je tudi 5 namestnikov delegatov.

Holandsko zunanje ministrstvo je objavilo sestav delegacije, ki bo predstavljalo Nizozemsko na prihodnjem zasedanju Generalne skupščine OZN. V delegaciji, ki jo bo vodil namestnik zunanjega ministra Josef Luns, bo 13 članov in 2 svetovalca.

VREME

Vremenska napoved za soboto: V jutranjih urah se pretežno oblačno vreme, z megle po kotlinah. V vzhodnem delu Slovenije kratkotrajne padavine, čez dan pa bodo nastopile razjasnitve do pretežno lepega vremena. Temperaturna povišja med 6 in 12, podnevi med 17 in 22 na Primorskem pa do 25 stopinj Celzija.

po količini. Tega velikega uspeha niso omogočile le nove naprave, marveč je polletna proizvodnja v znatni meri tudi zasluga železarjev samih, ki so povečali produktivnost za 6 odstotkov ter zmanjšali izdatke za 8 odstotkov. Razen tega so izgubili zaradi manjšega števila nesreč tudi mnogo manj dni kot lani.

Finančni uspeh je ustrezen napredku proizvodnje. V prvem polletju so ravenški železarji prodali za 2.7 milijard izdelkov — Okrajna zbora skrbita za razvoj kraja — Novi obrati — Vso pozornost mariborski tovarni avtomobilov

Finančni uspeh je ustrezen napredku proizvodnje. V prvem polletju so ravenški železarji prodali za 2.7 milijard izdelkov in so dosegli vsemu temu primeren dobiček: 283 milijonov. Po prvotnem dogovoru naj bi dobila od tega železarna nekaj nad 80 milijonov, okrajni ljudski odbor v Slovenji Gradcu pa 193 milijonov. Pred kratkim so se domenele druge, ker okraj razume velike potrebe krajev, kjer živijo delavci te pomembne tovarne plemenitih jekel. Okraj se je odrekel 18 milijonov na račun gradnje stanovanj na Ravnah in drugih komunalnih potreb.

Važna je uresničitev pogodb, ki jih je morala železarna izpolniti v 1. polletju. Lani so izpolnili le 77 odstotkov naročil, letos pa v istem času kar 92 odstotkov. Resnici na ljubo je treba povedati, da še vedno ne morejo slediti mariborski tovarni avtomobilov. Razen tega zaostaja tudi proizvodnja kolesnih stavkov. To sta dve šibki točki proizvodnje v jubilejnim letu. Obeh se zavedajo in nedavno je skupina železarjev obiskala svoje mariborske tovariše, ki so jim predložili svoje težave. Ravenci so jim zadržno obljubili, da bodo v bodoče bolj mislili nanje. V svoje načrte so že vnesli povečanje zmogljivosti žarilnih peč, da bodo lahko dobavili več serijske litine za potrebe tovarne avtomobilov. Na osnovi pogovorov o prvem polletju so razen tega sklenili odstraniti še nekaj drugih tako imenovanih ozkih grl. Mnogo so se menili tudi o preveliki potrošnji kokila in premoga.

V prvem polletju so popolnoma dogradili in izročili svojemu namenu centralno transformatorsko postajo za 110/20 KVA, odprmo skladišče in modelno mizarno, gradijo pa podaljšek čistilnice, sestavljajo 10-tonsko električno peč, v načrtu pa imajo gradnje valjarne s srednjo in fino progo, gradnjo vzmetarne in postavitev naprav za proizvodnjo grelnih, tako imenovane cekas žice. Skupno so investirali za kapitalno graditve 252 milijonov, od tega za gradnjo stanovanj nad 119 milijonov. Delavski svet se zaveda, da je proizvodnja odvisna tudi od zadostnega stanovanjskega sklada. Svoje izdelke (okoli 100 različnih kvalitet plemenitega jekla so izdelovali letos v začetku leta) so letos še pomnožili z novimi brzoreznimi jekli, z varjenimi noži za grafično industrijo, pa z raznim pnevmatičnim orodjem, med katerimi se zlasti odlikuje 18-kilogramsko odkopno kladivo. Te svoje izdelke so letos namenili pokazati na Bledu v Mariboru in Zagrebu, pa v Solunu, Smirni in Damasku.

J. K. J

OB ROBU dogodkov

Odločilni dnevi

Danes se začne v francoskem parlamentu razprava o EOS, ki jo od konca bruseljske konference pričakujejo v vsej Evropi (in še marsikje) z velikim zanimanjem, pa tudi s strahom. Preveč bi bilo napovedovati, kako se bo razprava v skupščini izšla. Dovolj bo, če navedemo nekatere najbolj značilne komentarje o razmerju sil med »Evropejci« in »protektorejci« (ki jih lahko tako imenujemo samo v zvezi s pogodbo o EOS, kakršna je sedaj). Pravi, da so nasprotniki EOS (del socialistov, republikanskih socialistov, radikalov, zmernih in kominformistov) hudo samozavestni, da pa zato pristiže EOS (ljudsko republikansko gibanje in del socialistov) še vedno niso izgubili vsega upanja. V Parizu se govori, da bodo v skrajnem primeru poskušali le-ti doseči, da bo glasovanje o EOS odloženo na čas, ko bodo skupaj z ostalimi evropskimi državami našli kompromisno rešitev.

Veliko vprašanje, s katerim si ubijajo glave vsi vidnejši komentatorji, je tudi, kakšno stališče bo zavzel Mendès France. Vpliv ministrskega predsednika je tako velik, da lahko njegovo stališče pomeni zmago ali poraz te ali one strani. Vsekakor pa ovrže v parlamentu ne bo niti najmanjše ugodno za pristaše EOS, zlasti po večerjavni ekspoziciji Mendès Francea, iz katerega je videti, da tudi on nasprotuje pogodbi o EOS v sedanjih oblikah, čeprav se govori, da bo ostal v skupščini popolnoma nevtralen. Glede na to seveda ni čudno, če večina komentatorjev meni, da bo parlament glasoval proti EOS.

Z odklonitvijo pogodbe EOS pa vprašanje še vedno ne bo rešeno; nasprotno, s tem se bo prava kriza zahodne diplomacije še začela. O tem, kaj bo Zohod storil v primeru odklonitve, pa je sedaj malo govoriti; v vseh ostalih glavnih mestih Evrope namreč molčijo in s skrbjo opazujejo razvoj dogodkov v Parizu.

Medparlamentarna unija

Na Dunaju se je začel kongres Interparlamentarne unije (IPU), ki je organizacijsko podrejena sicer Zruženim narodom, a je vendar še starejša od nekdanjega Društva narodov, ker je bila ustanovljena že pred 65 leti. Po svojih pravih bi morala imeti vsako leto svoj kongres v središču katere članjane države, a ker med obema vojnama in tudi nekaj let po njih to ni bilo mogoče, ima zdaj na Dunaju šele svoj 43. kongres.

IPU je bila ustanovljena zaradi čim ožjega stika parlamentarcev vseh demokratičnih držav, da bi razširili in poglobili svoje sodelovanje ter v primeru razporeditve mednarodnih sporov predlagali mirojno rešitev. V službi miru je IPU že večkrat dosegla pomembne uspehe. Sodelovala je vedno z vsemi organizacijami, ki so zavzele za ohranitev miru ter za zboljšanje gospodarskih razmer na svetu. Zato je IPU tudi v tesnih stikih z Mednarodnim uradom dela. Sedanjega zasedanja IPU se udeležujejo tudi Georges Picot, namestnik generalnega sekretarja OZN, ter zastopniki Evropske skupnosti za premog in jeklo, Evropskega sveta in Mednarodnega urada za delo.

Na letošnji konferenci je zbranih 350 parlamentarcev iz 35 držav, med njimi tudi prvi predstavniki Bolgarije, Madžarske in Poljske. Ker je avstrijski demokratski stisk postal vprašanje, če se strinja sodelovanje predstavnikov dežel sovjetskega bloka z demokratičnimi načeli IPU, je njen predsednik, britanski laburist in član britanskega zgornjega doma lord Stansgate na tiskovni konferenci poudaril, da sprejema unija predstavnike parlamentov vseh držav, ker je poslovni red unije tako demokratično urejen, da ne more nobena delegacija ovirati dela konference. Delegacije na konferencah IPU tudi niso odvisne od navodil svojih vlad, temveč lahko svobodno obravnavajo vse probleme.

Takih problemov je mnogo, kajti IPU ima odbore za politična in organizacijska vprašanja, za pravne in gospodarske zadeve, za nesamostojne dežele, za razorožitev, za socialna vprašanja ter za kulturne stike. Na letošnji konferenci bodo najprej razpravljali o politični in gospodarski situaciji na svetu, potem pa o delu in uspehih Združenih narodov ter o problemih razorožitve in kolektivne varnosti. Gradivo dunajske konference bo pregledno urad IPU v Ženevi ter potem poslalo svoje poročilo generalnemu sekretariatu OZN in vladam, ki so imele svoje zastopnike na zasedanju IPU.

Štirideset zabojev orožja v tajnem skrivališču

V Trstu so slučajno odkrili tajni arzenal

Trst, 27. avg. (Po telefonu). V četrtek popoldne so zidari, ki so hoteli popravljati razpadajoči zid na koncu silosa skladišča železnice signalnega materiala v starem pristanišču v ulici Flavia Gioia, slučajno odkrili zazidano skladišče orožja. Ta stara zgradba je znana tudi po tem, da je v prvem delu taborišče ezulov.

Po dosedanjih poročilih so našli v tajnih skrivališčih okoli 40 zabojev orožja, v glavnem brozostrelke in mitraljeze z municijo, ameriške in angleške izdelave. Orožje je bilo v odličnem stanju in pripravljeno za takojšnjo uporabo. Tiskovni urad civilne policije je sicer potrdil, da so orožje našli,

ni pa hoteli dati nobenih drugih pojasnil. Kominformovska »Unita« je že vnaprej demantirala, da to orožje ni njihovo, medtem ko je kršćansko demokratski »Giornale di Trieste« objavil neprepričljivo hipotezo, da gre najbrž za črnoborizijanstvo z orožjem. Ponovna najdba večje količine orožja v Trstu ni presenetila, saj je tržaški napredni tisk neštokrat pozval odgovorne oblasti, naj začno z resno akcijo, da bi odkrili razna skladišča orožja, ker so že dosedanja procesi dokazali, da je takih skrivališč dosti. Ta najdba samo ponovno potrjuje, da deluje neka tajna ilegalna organizacija, ki gotovo nima miroljubnih namenov, če pripravlja skladišča mitraljezov in brozostrelk.

Pogoste najdbe orožja pri ljudeh, za katere se je v večini primerov izkazalo, da so člani nove fašistične organizacije, so dovolj zgovoren dokaz, da obstaja in deluje v Trstu tajna teroristična skupina v službi izrednistov, za katere je tudi znano, da so nastopali pri lanskim novembrskih fašističnih izgrelih. Med drugim je tudi letos aprila bil med osebami, ki jih je sodilo zavezniško vojaško sodišče zaradi nezakonite posesti orožja znan udeleženec lanskim novembrskih fašističnih izgrelov, ki pa je bil takoj po končanem procesu izpuščen.

Kljub vsem tem dejstvom in dokazom pa angloameriška vojaška uprava dosedaj ni resno nastopila proti takim terorističnim skupinam in se ni potrudila, da bi odkrila razna skladišča orožja, temveč je dala s splošnimi obsodbami in izgovori o neodgovornih elementih in podobno, samo potuho fašistično navdahnjenim ekstremistom.

S. L.

NAIROBI, 27. avg. Trideset kilometrov severno od glavnega mesta Kenije so ponovno izbruhnili orožni spopadi med prišči gibanja Mau-Mau in britanskimi četami. V spopadih je bilo ubitih več Afričanov. Poročajo, da je po »operaciji Broom« (metla), ki so jo oblasti izvedle v Nairobiju v začetku meseca, v mestu mirno. Tedaj so oblasti vsem Črncem, ki so jih smatrali za zanesljive, izdale posebne legitimacije, dan kasneje pa so kordoni vojaštva in policije »prečistili« vse mesto. Vse Afričane, ki so jih ujeli brez posebnih legitimacij, so zapirali in odvedli v posebna taborišča, nekatere pa so obsodili takoj na mestu na zaporne kazni. Na sliki: kordon vojakov na glavni ulici Nairobija.

Beneška Slovenija obtožuje

V 16 slovenskih občinah niti ene slovenske šole — Odgovorne oblasti ne spoštujejo niti italijanske ustave — Trikoloristične bande še vedno na delu

Trst, 27. avg. (Tanjug) List Beneških Slovencev »Matajura« zahteva v svoji zadnji številki, da italijanska vlada končno spremeni dosedanje politiko do deset tisočev Slovencev, ki živijo v teh krajih. Beneška Slovenija, pravi list, šteje šestdeset tisoč državljanov, katerih jezik je slovenski in ki živijo v slovenskih vaseh Nadiške, Terske in Rezijske doline in po planinah nad Cedadom in Tarcentom. Že od časov narodnoosvobodilne vojne zahtevajo ti ljudje zmanjšanje svoje pravice do šol v materinskem jeziku in do izobrazbe svojih sinov v lastni, domači tradiciji. Prebivalstvu Beneške Slovenije ne priznajo niti najosnovnejših pravic in na vse mogoče načine izvajajo raznarodovanje vasi in naselij. Vse to se dogaja v času, ko je v italijanskem tisku mogoče čitati, da »uživajo Slovenci v Italiji najširše svobodo in veliko pomoč države«.

Kakor poudarja »Matajura«, ni v 16 občinah Beneške Slovenije niti ene slovenske osnovne šole, prebivalstvo pa je prisiljeno, da se izseljuje v druge države, če ne želi doma umreti od lakote. Odgovorne oblasti ne spoštujejo niti italijanske ustave, ki določa avtonomijo za Furlanijo in za kraje, v katerih živi deset in deset tisočev Slovencev, niti enakopravnosti vseh državljanov ne glede na jezik. Ko opisuje šovinistično nasilje nad Slovenci, poudarja list, da še vedno delujejo trikoloristične bande, ki jim oblasti že leta pomagajo in jih tolerirajo. Na čelu teh so ljudje, ki so imeli odgovorna mesta v državni upravi. »Ni mogoče čitati niti enega slovenskega lista, pravi dalje »Matajura«, ne da bi to izkazovalo težave. Pri nas še vedno križarijo voditelji trikoloristov, ki bi želeli dokazati, da je tu

žarišče antiitalijanstva, samo da bi imeli izgovor za delovanje proti nam.«

»Vse, kar hočejo naši sovražniki dokazati, zaključuje »Matajura«, je samo lov v kalnem, ki je naperjen ne samo proti našemu narodu temveč tudi proti interesom Italije, za katero bi bilo koristno in potrebno, da bi v obmejnih krajih vladalo združeno medsebojno spoštovanje in sodelovanje med narodi, ki tu živijo.«

Uraden ukor pomočniku ministra

Dunaj, 27. avg. (Reuter). Organ madžarske informbirojske stranke »Sabatinik« je 25. avgusta objavil, da je madžarska vlada »uradno ukorila« pomočnika ministra za odkup Sandoza Tasznadi zaradi tega, ker je izdal odlok o olajšavah pri odkupu, kar se lahko smatra kot protizakoniti ukrep. List poudarja, da je Tasznadijeva odredba dovolila mnogim kmetovalcem »poljubna zmanjšanja« obveznostnih oddaj državi, kar je državi prizadejalo znatno škodo.

Pakt o jugovzhodni Aziji ni v skladu z načeli OZN

Indijska Zgornja zbornica je z ogromno večino odobrila zunanjo politiko Nehrujeve vlade

New Delhi, 27. avg. (AFP). Z ogromno večino, ob nasprotovanju vsega dveh ali treh glasov, je indijska zgornja zbornica odobrila zunanjo politiko vlade, o kateri so včeraj razpravljali.

Glavne kritike nekaterih govornikov so se nanašale na prepoved Indijcem izven Goe, da bi sodelovali v gibanju za osvoboditev te portugalske posesti na indijskih tleh. Ko je govoril pred predsednikom Nehrujem je Krišna Menon, ki bo vodil indijsko delegacijo na bližnjem zasedanju Generalne skupščine OZN, svetoval zmernost ter opreznost akcije. Kajti, tako je dejal, niti ena država ne more prispevati k stvari miru če se v svoji notranjosti poslužuje

nasilnih metod. Krišna Menon je izjavil, da Portugalska, ki ni članica OZN, »ni vezana z obveznostmi, katerim so podrejene druge države«. Glede pakta o Jugovzhodni Aziji je Krišna Menon dejal, da je samo »poskus imperialističnih sil, da bi ustvarile organizacijo za obrambo teh ozemelj.« Krišna Menon je poudaril, da se v nobenem primeru ne more smatrati, da je ta pakt v skladu z ustanovno listino Združenih narodov. Mi v tej oblasti, je poudaril, ne želimo, da bi nas branila takšna organizacija.

Odgovarjajoč nekaterim govornikom glede na metode, ki so jih uporabili do Portugalske je indijski predsednik Džavaharlal Nehru dejal, da zahteva položaj potrebnosti in strpnost. Predsednik indijske vlade je poudaril, da je smoter številnih vojaških ukrepov, ki jih je podvzela Portugalska vsekakor poskus, da bi se tudi Indija zatekla k takim ukrepom.

Na neko kritiko, da je Indija glede Goe storila korak nazaj po intervenciji raznih držav, je Nehru odgovoril, da so trije ali štirje diplomatski predstavniki izrazili upanje, da se bodo te stvari uredile, da pa nikakor niso šli delj od tega. Nehru je izrazil prepričanje, da so bile te države zmedene ob stališču Portugalske.

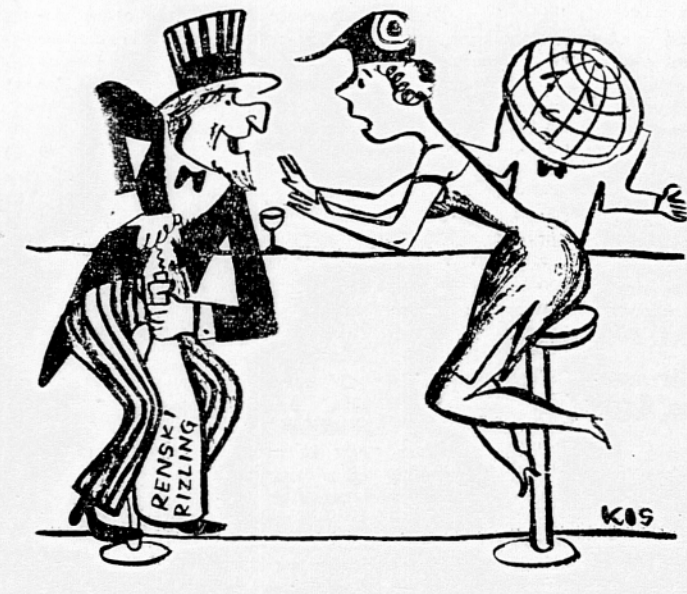
Glede priznanja Laosa, Vietnama in Kambodže, pa je Nehru izrazil prepričanje, da so te države nedvomno neodvisne. V našem položaju je dejal, odkar smo prevzeli predsedništvo v komisijah za nadzorstvo nad premirjem, je težko priznati eno državo, druge pa ne. Zaradi tega se nam ne zdi umestno, da bi te države uradno priznali, čeprav jih de facto že priznavamo.

Odklonjene vize

Moskva, 27. avg. (Tanjug). Ambasada ZDA v Moskvi je odklonila odobritev viz skupini študentov iz Sovjetske zveze, ki jih je Studentska organizacija povabila, naj bi prisostvovali VII. kongresu ameriških študentov, ki bo v državi Iowa od 22. do 31. avgusta.

Predstavnikom študentov Sovjetske zveze, ki so 5. avgusta zaprosili vize v ameriškem veleposlaništvu, so odgovorili, da ambasada nima glede tega nobenih navodil od državnega departementa.

(Karikatura: A. Koa)

Mariana: »Nikar ne odpiraj! To ni tisto iz leta 1945, ampak ono staro, močno iz leta 1939!«

Pierre Mendès-France

Clan francoske akademije Jules Roumens, ki je predsednik odbora za obrambo francoskih interesov v zunanji politiki, je poslal poslancem pismo, s katerim jih roti, naj ne prevzamejo odgovornosti za odlaganje ratifikacije pogodbe o EOS, ker bi se po njegovem mnenju Francija v tem primeru sama izolirala od zahodnega sveta.

Francoska vlada je imela danes sejo pod predsedstvom državnega predsednika Cotyja. Na seji so ministri razložili svoje stališče glede predloga o ratifikaciji pogodbe o EOS. Pričakujejo, da bo vlada sklenila,

naj ministri glasujejo po svojem osebnem mišljenju, kar bo najbolj potrdilo, da stopa vlada pred skupščino brez svojih predlogov. V pariških krogih prevladuje prepričanje, da bo odstopilo nekaj ministrov, ki pripadajo skupini »evropejcev«. Morda jih bo odstopilo celo pet. Odstopili bodo zaradi stališča predsednika vlade Mendès Francea, ki je po svojih zadnjih izjavah proti ratifikaciji sedanje pariške pogodbe.

Ker so izpraznjena že 3 ministrska mesta in ker bo sledilo morda še 5 ministrskih ostavk, se bo znašel predsednik vlade v zelo težkem položaju. Odločiti se bo moral, ali naj se pojavi v skupščini s preostaliimi člani kabineta, samimi »proti-evropejci«, kar bi pomenilo tudi njegovo definitivno opredelitev glede problema EOS, ali pa naj zahteva ostavko vseh ministrov ter se sam pojavi med ministrskimi sedeži v Bourbonški palači. V tem primeru bi mu bila omogočena svobodna akcija v debati.

Italijanska vlada je odločila končno odločitev o stališču do evropske obrambne skupnosti zaradi položaja, ki je nastal po bruseljski konferenci. Ministri so odšli na dopust in se bodo sestali v Rimu šele konec prihodnjega tedna.

Medtem pa opozicijske stranke nadaljujejo s svojo akcijo proti Evropski obrambni skupnosti. Vodstvi neofašistične in monarhistične stranke sta imeli skupni sestanek, na katerem so razpravljali o možnostih skupne akcije proti stališču vlade. Neofašistična desnica je poslala skupno zahtevo vladi, naj ublaži svoje stališče proti EOS in naj postavi kot pogoj za ratifikacijo te pogodbe zadovoljitev italijanskim zahtevam v Trstu in v Sredozemlju.

Egipt razjedajo spori

Ostavka Salah Salema zaradi spora z njegovim bratom — Govorice o razcepu v vojaški junti

Kairo, 27. avg. (AFP) Predsednik egiptovske vlade podpolkovnik Gamal Abdel Naser je rešil sinoči hudo krizo, ki je grozila, da bo izzvala resen razcep v njegovi vladi in v vojni junti. Do krize je prišlo po ostavki ministra za nacionalno orientacijo majorja Salah Salema, ki se je spri s svojim bratom majorjem Gamalom Salemom, članom vojne junte, okoli vprašanja osnovne orientacije egiptovske zunanje politike.

Predsedniku Naserju je uspelo, da bi se sestal skupni sestanek z bratom Salemom. Po večurnem konferiranju je novinarjem izjavil, da so govorce o notranji krizi v Egiptu, najbolj blago rečeno »zelo pretirane«.

Major Saleh Saleem je doslej odklanjal, da bi se sestal s predsednikom Naserjem. Ostavko je podal po vrnitvi z nedavnega obiska v Iraku, z obiska, ki je predstavljal temelj spopada s članom vojne junte majorjem Gamalom Salemom. Med tem časom pa so tu krožile govorce o velikem razcepu v vojaški junti in o ustanovitvi študentskega

gibanja v armadi, ki naj bi ga sestavljali nasprotniki anglo-egiptovskega sporazuma o Sueskem prekopu. Po drugih informacijah pa je prišlo do razdora v vojaški junti zaradi odpora dela oficirskega zbora, ki da nasprotuje akciji predsednika Naserja proti muslimanskim bratom. Predsednik Naser je prejšnji teden namreč obtožil to versko organizacijo, da je »kovačala zaroto za prevzem oblasti«.

Prav tako so poročali, o ostrih spopadih med člani vojaške junte zaradi vprašanja, če je umestno, da se Egipt angažira v vojaških paktih z ostalimi arabskimi in muslimanskimi deželami.

Podpolkovnik Nasser

3a dom in družino

Skrb za naše otroke

Skrb, ki jo posveča naša družba v socialistični Jugoslaviji svojemu naraščanju, je nesporno velika in požrtvovalna in se izraža v otroških in mladinskih vzgojnih ustanovah in šolah, v prizadevanju družbenih organizacij in ljudskih odborov za razvoj otroških igrišč, šolskih kuhinj, vrtec in prostorov za dijakke, za letovanja mladine in naposled tudi v izpreminjajočih se vzgojnih odnosih v samih družinah.

Pomoč mlajm begunčkom

Naša družbena ureditev skrbi za vse otroke. To se je zlasti pokazalo med in po drugi svetovni vojni. Na koncu vojne je bilo 280.945 otrok brez staršev ali brez enega od staršev in še 320.000 takih, ki so bili potrebni nuje državne pomoči. Te številke kažejo, da je nemogoče obdržati normalne družinske odnose med vojno, zlasti v razmerah, ki so obstojale v drugi svetovni vojni v Jugoslaviji.

Leta 1941 ni imela Jugoslavija organizirane zaštite otrok in okupator, kakor tudi vojna sama sta razbila in razpršila družine in otroke. Partizani in vo-

jaki narodnoosvobodilne vojske, ljudski odbori in antifašistične organizacije pa so celo med borbo organizirali reševanje mater in otrok. To delo so začeli v okupiranih in osvobojenih predelih.

Otroci, ki so jih našli brez staršev v razvalinah vasi in požganih mestih, ali pa izgubljene po cestah in gozdovih med begom, otroci, katerih starši so bili ubiti ali deportirani, so bili zbrani in oddani družinam na osvobojenem ozemlju, ali smo jih evakuirali v posebno pripravljena taborišča ali zavetišča. Teh zavetišč je bilo vedno več, čeprav se je moralo nekatero opustiti ali pa med sovražnikovimi ofenzivami prestaviti drugam.

V okupiranih krajih so sorodniki in prijatelji vzeli k sebi otroke, ilegalni odbori osvobodilne fronte so jim dajali pomoč in pridobivali še druge družine za sprejemanje otrok. V Ljubljani na primer je poseben odbor, ki ga je ustanovila Slovenska ljudska pomoč, oddal skoro 100 partizanskih otrok pod drugimi imeni raznim družinam. Po vsej deželi je bilo na ti-

soče bežečih mater in otrok deložnih vse pomoči, ki jim jo je mogla dati narodnoosvobodilna fronta. Pri razdelitvi rekvirirane hrane so imeli otroci in ranjenci prednost. Borbene enote so vzele begunce pod svoje varstvo in kadar je sovražnik napadel skupino beguncev, so se enote prebile do njih in jih odpeljale na varno. Včasih je bilo več tisoč žena, otrok in starcev.

Spomladi 1945, takoj po osvoboditvi so bili v vojni osiroteli otroci oddani v otroške domove, sorodnikom, ali pa v varstvo drugim družinam. 4500 otrok iz Bosne in Hercegovine je na ta način prišlo v Slovenijo in še nekaj tisoč v Vojvodino. Okoli 12.000 jih je bilo poslanih za 6 mesecev v otroške domove v Bolgarijo. Med vojno so bili otroci odtrgani od staršev na tako strašen način, da bi se jih brez posebne pozornosti in skrbi organov ljudske oblasti sploh ne moglo rešiti.

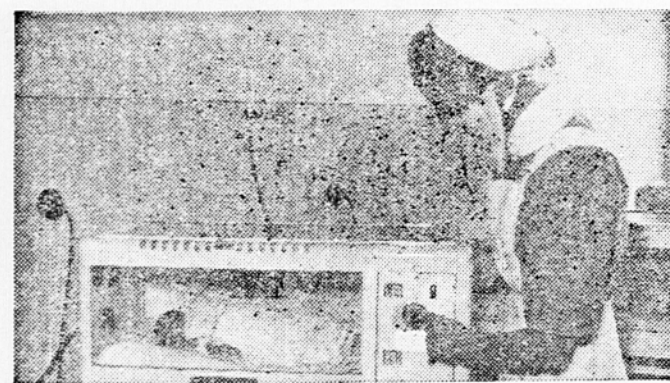
V teh povojnih letih je bilo pri nas za otroke mnogo storjenega in še več bo skupno z Društvi prijateljev mladine, množičnimi organizacijami in ljudsko oblastjo.

Kje moramo iskati vzroke mladinske zanemarjenosti

Kakor koli obračamo te podatke, nesporno dokazujejo, da moramo stremeti za tem, da pride čim manjše število otrok v vzgajališča, potem ko smo resnično izčrpali vsa druga sredstva in da iščemo vzroke mladinske zanemarjenosti pri odraslih. Tam so glavna žarišča resnične izprijetosti, izkoriščanja, zatiranja, zanamaranja in zavajanja otrok ter mladine. Registrirana zanemarljiva mladina je okužena od teh žarišč, obenem pa tudi že sama izžareva družbeno škodljive vplive med svoje bolj vzgojene sovrstnike, povzroča pa tudi milijonsko materialno škodo. Vsekakor je še najlažje in najuspešnejše delo med mladino s pomočjo najbolj pestrih oblik zaposlitve in vodstva mladine.

Ceprav torej podatkov o življenjskih pogojih in odnosih vzgojno zanemarljivih otrok v Sloveniji ne moremo posplošiti, niti izvajati iz njih nekih dokončnih zaključkov ter smernic z ozirom na število obdelanih primerov iz te ankete, vendar so lahko zadostni migljaji, kje velja zastaviti sile vsem tistim pedagogom, psihologom, mentalnim higienikom, socialnim in političnim delavcem, ki so pripravljene ne le spoznati vzroke mladinske zanemarjenosti in njenih predstavnikov, ampak se tudi z njimi spopasti — individualno in s pomočjo javnega mnenja.

V ZAVOD GA DAJMO!

Zdravljenje pod kisikom, v tako imenovanem »soturu«. V otroški kliniki porabi za bolne otroke dnevno 10 steklenice kisika, več kot Litostroj

Po cenitvi skrbniških in šolskih organov se giblje število zanemarljivih otrok v Sloveniji med 3 tisoč in 4000 do 5000.

Samo slaba petnajstina zanemarljivih mladine uživa intenzivnejšo prevzgojo v vzgajališčih, medtem ko drugih možnosti prevzgoje, zlasti pa preventivne nismo dovolj izkoristili in menimo, da je to tudi eden izmed vzrokov, zakaj ne moremo biti zadovoljni z dosedanjim prakso varstva, vzgoje in prevzgoje te mladine, zlasti v njenem prirodnem okolju.

Večina moralno ogroženih in izprijetih otrok ter mladotletikov živi pri roditeljih, rednikih ali stanuje — zlasti mladotletniki — pri tujih ljudeh. Prvi živijo pretežno v vzgojno neugodnem okolju, drugi pa so brez vzgojno pozitivnega vodstva in zlasti podlegajo nagonskim pobudam, slabemu zgledu močno izprijetih sovrstnikov in odraslih, nagovarjanju k prekrškom ter kaznivim dejanjem.

Naša družba teži k temu, da naj ostane otrok čim delj pri svojcih, kjer naj se razvije v vzgojno bitje, ki bo kos našim socialističnim družbam. Na okolje vzgojno zanemarljivega otroka se trudijo vzgojno

vplivati šola, številne družbene organizacije, okrajni skrbniški organi in sodišča, nadalje tisk in radio.

Prav ob primerih vzgojne ogroženosti in izprijetosti otrok zaznamujemo še nekatere šibke točke našega družbeno vzgojnega prizadevanja pri zanemarljivi mladini. Osnovnošolske učence prelahka prijavljamo skrbniškemu organu, ne da bi preje preizkusili vsa druga sredstva za saniranje njihovih domačih razmer in da se popravi vedenje učencev, skrbniški organi pa jih morajo, pogosto celo s slabo utemeljenimi odločbami, pošiljati iz rodnega doma le v vzgojne ustanove. Dijake srednjih šol le preradi izključujemo iz šol zaradi prekrškov in ne poskrbimo dovolj za njihovo nadaljnjo usodo. Delikventne vajence in mlade delavce odpuščamo z dela. In za vse ubiramo najraje samo eno smer — oddajo v vzgajališče, oziroma za mladotletnike tudi — proces pred sodnim senatom.

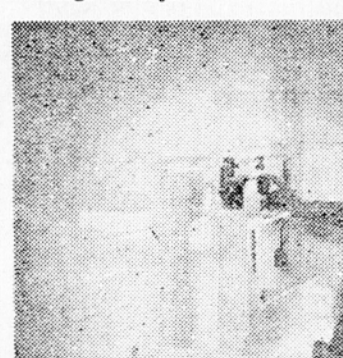
Zanimiva anketa

Da bi prikazali položaj naših zanemarljivih otrok, ki so bili izločeni iz družine, in da pokažemo na najpogostejše vzroke

vzgojne zanemarjenosti, smo izvedli anketo, ki ni zajela niti vseh gojencev vzgajališč v Sloveniji, a je vseeno dovolj zgovorna.

297 sedanjih gojencev obeh spolov iz 4 vzgajališč v Sloveniji izhaja deloma iz okolja, ki vzgojno ogroža (36 odstotkov), deloma pa so že izprijeti (64 odstotkov). Samo posamezne mladotletnike med temi gojenci so obravnavala sodišča in jih zaradi njihove nedozorelosti ali psihičnih anomalij poslala na prevzgojanje v vzgajališča. Ostale gojence pa so poslali v vzgajališča skrbniški organi. Novinci prihajajo naravnost z doma, redkeje iz drugih mladinskih vzgojnih ustanov. V zadnjem času urejamo centralno triazno postajo za vsa socialno in moralno ogroženo ter izprijetno mladino. Razmišlja pa se tudi o ustanovitvi centralnega doma za mladotletnike, ki so v sodni preiskavi.

V vzgajališčih prevladujejo otroci iz razrušenih družin. Samo pri 35,01 odstotkov gojencev živita oba roditelja skupaj, pri 16,83 odstotkih živi samo mati, a oče pri 8,08 odstotkih, dočim je 24,64 odstotkov nezakonskih, 2,35 odstotkov ima ločene starše ter 12,79 odstotkov brez obeh roditeljev. Od vseh teh gojencev je 8,41 odstotkov žrtv fashiističnega terorja.

V sprejemni ambulanti ljubljanske otroške klinike. Preden malčka sprejmejo, morajo poznati njegovo težo

Na Norveškem izdajata Narodna stanovanjska banka in banka majhnih posestnikov — to sta dve državi banki — ugodna posojila in podpore za gradnjo hiš. Narodna banka sme izdajati brezobrestna posojila. Dve tretjini izdatkov krije država, eno tretjino pa občine. Posebni ukrepi veljajo za velike družine. Popust pri plačevanju posojila znaša od 30 do 120 kron letno na otroka. Da dobi pravico do popusta, se mora dolжник obvezati, da bo zgradil primerno število sob, ki ustrezajo velikosti družine. Normo določajo predpisi stanovanjske banke. Ta sistem so doslej vpleljali že v 40 občinah.

Ob koncu leta 1952 je izdala Narodna stanovanjska banka nad 2 milijona kron, da bi pomagala ljudem do lastnih hiš ali stanovanj na zadovoljivi standardni višini.

Občina Oslo ima glede tega posebne predpise. Izdaja podpore velikim družinam, da jim tako omogoči vstop v stanovanja, ki jih smatra uprava mestnih stanovanj v Oslo za zanje primerna. Znesek je odvisen od velikosti družine in njenih dohodkov ter ga običajno dajejo družinam, ki imajo vsaj tri otroke pod 17. letom starosti.

Otrokom, predšolskim ali šol-

Našo družinsko stran posvečamo danes, tik pred svetovnim kongresom za zaščito otrok v Zagrebu problemom otrok in družine pri nas ter v svetu

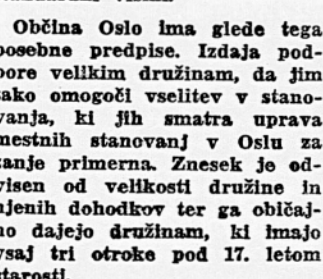
Otroci Zlate obale (Afrika) v oskrbi svetovne organizacije za zaščito otrok v socialni posvečevalnici. Ta mala, kreпка črna deklica je bila rojena v eni izmed novih, modernih klinik na Zlati obali, ki skrbijo za zdravje tudi teh ljubkih malčkov.

Otrok ni ločen od doma

DRUŽINI VSA POMOČ

Na Norveškem izdajata Narodna stanovanjska banka in banka majhnih posestnikov — to sta dve državi banki — ugodna posojila in podpore za gradnjo hiš. Narodna banka sme izdajati brezobrestna posojila. Dve tretjini izdatkov krije država, eno tretjino pa občine. Posebni ukrepi veljajo za velike družine. Popust pri plačevanju posojila znaša od 30 do 120 kron letno na otroka. Da dobi pravico do popusta, se mora dolжник obvezati, da bo zgradil primerno število sob, ki ustrezajo velikosti družine. Normo določajo predpisi stanovanjske banke. Ta sistem so doslej vpleljali že v 40 občinah.

Ob koncu leta 1952 je izdala Narodna stanovanjska banka nad 2 milijona kron, da bi pomagala ljudem do lastnih hiš ali stanovanj na zadovoljivi standardni višini.

Otrokom, predšolskim ali šol-

skim, ki so na zdravljenju v bolnišnici ali drugem zdravilišču, prav tako posvečajo po svetu veliko skrb. V Kanadi mislijo pri gradnji novih bolnišnic tudi na to, da bodo imele več majhnih sob, kjer bodo lahko otroci sami s svojimi starši, ko pridejo ti na obisk. Te sobe v bolnišnicah bodo tudi omogočale službo pri individualnem delu z otroki. Za otroke, ki so v bolnišnici za daljšo dobo, odobrijo nekatere bolnišnice prilagoditve izlete domov, da preprečijo razhajanje stikov z njihovimi družinami. Nekatero veliko bolnišnico vzdržujejo izgrajeni in izučeni prostovoljci, ki dnevno krožijo po oddelku z igračami in knjigami ter se trudijo, da bi pritegnili otroško pozornost. S tem jim dajejo možnost igranja, česar zaposlene zaščitne sestre ne zmorejo. Velike bolnišnice imajo tudi

obleke. Če preskrbi bolnišnica obleko za otroke, ki lahko hodijo, gleda kolikor mogoče na to, da ta obleka ni enolična. Zato izbirajo deklicam tkanine privlačnih barv in prijetnih vzorcev, dečkom pa prav tako pisane srajce.

Na Danskem so tudi onespobni otroci deležni skrbi pri svoji vzgoji. Tako je šolanje obvezno tudi zanje in če je le mogoče, mora tak otrok obiskovati šolo. Če pa tak otrok zaradi slabosti ne bi mogel slediti običajnemu šolskemu potku, morajo krajevne oblasti preskrbeti posebno šolanje za otroke. Če otroci ne morejo ostati v svojih domovih in če tam ni nobenih zavodov za poklicno šolanje, jih obdržijo v posebnih zdravstvenih domovih.

Otroci, ki ne morejo slediti običajnemu potku zaradi slabega sluha, vida ali težav pri čitanju, dobivajo pouk v posebnih razredih v okviru osnovne šole.

Da bi se slepi, gluhi in drugače zaostali otroci ne odtujili domu in svojcem, ker živijo v ustanovah, lahko preživijo štiri počitnice po najmanj štirinajst dni doma, v poletnih počitnicah pa mnogo delj.

Stroške za prevoz in spremstvo, če je potrebno, plačuje država tako, da ni nobenemu otroku onemogočeno, da bi zaradi materialnih razlogov ne mogel domov. Poleg tega plačajo javne oblasti enemu izmed roditeljev potne stroške za vsakoletni »dan staršev« v ustanovi, obema roditeljima pa ob prvem dnevu staršev po otrokovem prihodu v ustanovo.

Starši so tudi sicer vedno dobrodošli, če s svojimi obiski prispejeto otroke in ostanejo v stiku s njimi.

Na Švedskem obstoja splošna težnja, da se zanemarljivega otroka ali takega, s katerim slabo ravna, odstrani od doma. Če pa je zanemarjenost ali slabo ravnanje bolj posledica pomanjkanja razsodnosti kot pomanjkanja ljubezni do otroka, dajo odgovorni organi staršem primeren nasvet, dom pa se postavi pod nadzorstvo socialnega delavca.

Vse do danes so starše, ki so jim vzeli otroka, vedno omalovali. V zadnjem času pa je nastopilo popolnoma drugačno mnenje. Socialni delavci se trudijo, da bi z raznimi vzgojnimi metodami napravili dom primeren za otrokov povratek. Zato seznanjajo starše s pametnim gospodinjstvom, pravilno nege in skrbjo za otroke itd. Včasih tudi pošljejo primerno delo za enega ali oboje roditelja.

To so le drobci in obsežnejša dela kongresa in vprašanj, o katerih bo razpravljal kongres, ki bo nedolgo prišel dragoceno saksučko.

VZGOJA STARŠEV V SVETU

ma brez vodstva ali nasveta. V vsej Švici ima 52 krajev v 17 kantonalnih središčih za vzgojne nasvete na osnovi meškanega dobička. Osem kantonom pa je popolnoma nepreskrbljenih.

Zadnja težnja v vzgoji staršev je v tem, da jim skušajo zbuditi zanimanje za bolj racionalno porabo prostega časa njihovih otrok. Zlasti se trudi na tem področju »Pro Juventute«, ki po vsej deželi organizira »tedne zabave«, da bi pritegnili otroke za petje, glasbo, ples, lutke, amatersko igranje, raznovrstne posle, delanje izletov itd. Starše spodbujajo k sodelovanju pri tej dejavnosti.

Že učence višjih razredov pripravljajo v Nemčiji na družinske dolžnosti

Oblasti, prostovoljne ustanove, šole, razne organizacije in celo zasebniki v Nemčiji vse bolj in bolj kažejo nagnjenje k temu, da bi pripravili učence višjih razredov za njihovo bodočo družinske dolžnosti. Trudijo se, da bi jih vzgojili za prave starše s pomočjo klinik za žene pred rojstvom otroka in po njem, združenj staršev, ciklusu predavanja itd. Tako se dejansko šole za matere spreminjajo v šole za starše in klinike s šolskim vod-

stvom zasledijo vedno širšo publiko. Tečajem in predavanjem na tem področju prisostvujejo ljudje iz vseh družbenih razredov. A čeprav raste zanimanje, zajema še vedno le relativno majhen del prebivalstva.

Večerni tečaji za mlade ljudi na Danskem

Učni načrt običajnih šol na Danskem ne vsebuje predmetov, ki bi imeli direkten namen pripraviti bodoče starše na njihovo nalogo; vendar so številne krajevne oblasti ustanovile večerne tečaje za mlade ljudi, kjer se seznanjajo s higieno dojenčka, otroško psihologijo in vzgojnimi problemi.

Občina je v veliki meri podvela le ukrepe, ki se tičejo fizičnega zdravja. Na področju mentalne higijene in vzgoje bi bilo želeli še več ukrepov, posebno ker se v zadnjih letih vse splošno priznava njuna velika važnost. Centri za otroško skrbstvo, ki nudijo brezplačne zdravniške preglede predšolskih otrok, začenjajo vključevati med svoje osebe tudi otroške psihologe. To je trenutno omejeno le na glavno mesto. Da bi pomagali staršem, katerih otroci imajo posebne nepravilnosti pri obnašanju, so v zadnjih

letih začeli na Danskem ustanovljati klinike za otroško vodstvo, ki nudijo zdravljenje otrokom in staršem, ne da bi bilo potrebno otroke vzeti iz njihovega naravnega okolja (doma).

Stik med starši in šolami, otroškimi vrtci in z domovi, ki se ukvarjajo z dejavnostjo otrok v prostem času, je delno določen z zakonom. Tako izberejo starši vsake šole svoje predstavnike v šolske svete, ki sodelujejo pri odločanju vprašanih, ki se tičejo stanja higijene in vzgojne dejavnosti šole. Vendar pa obstoja tradicija, ki je še važnejša, da skuša dobiti posamezni učitelj ali nadzornik otroškega vrtca oseben stik s starši.

Obvezna spolna vzgoja na Švedskem

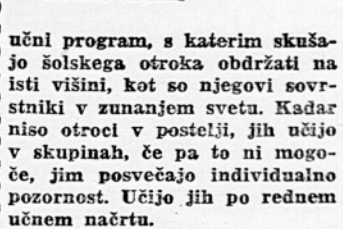
Da bi pripravili bodoče starše na njihovo nalogo, je spolna vzgoja na Švedskem obvezna v vseh nadaljevalnih šolah. V osnovni šoli je ta vzgoja odvisna od odločitve krajevnega šolskega komiteja. Zdravstveni pregled in nasvete za telesno zdravje otrok v predšolski dobi nudijo otrokom brezplačno pri centrih za

otroško skrbstvo po vsej deželi. Psihološkim nasvetom se običajno ne daje, a je tudi to v načrtu in so to začeli nedavno izvajati v Stockholmu.

Nasvete za vzgojo otrok dajejo brezplačno »otroški dispanzerji«. V načrtu je, da jih bodo ustanovili v vsakem okraju. Narodno združenje okrajnih skrbstvenih svetov prireja kratke poučujoče tečaje za nego otrok in osnove nasvete za njihovo vzgojo. Te tečaje nudijo proti majhnemu plačilu mladim dekletom in nosečim materam po vsej deželi. Če odgovoren šolski svet tako želi, priredijo take in podobne tečaje tudi po osnovnih, nadaljevalnih in kmetijskih gospodinskih šolah.

V nekaterih mestih nudijo posebni biroji brezplačne nasvete družinam. Obstaja tudi zveza, kjer so vključeni starši in drugi, ki se zanimajo za otroke z duševnimi in telesnimi okvarami in ki ima namen poudariti važnost tega problema. »Otroška psihologija za starše« je eden izmed predmetov, ki ga študirajo na tečajih. Te organizira ljudska univerza in druge organizacije za vzgojo odraslih.

Mala okrevanca v oddelku za težke opekline v ljubljanski otroški kliniki

učni program, s katerim skušajo šolskega otroka obdržati na isti višini, kot so njegovi sovrstniki v zunanem svetu. Kadar niso otroci v postelji, jih učijo v skupinah, če pa to ni mogoče, jim posvečajo individualno pozornost. Učijo jih po rednem učnem načrtu.

Otroka, ki je daleč od doma, vzpodbujajo k dopisovanju s starši. Če je v bolnišnici oddelk za socialno službo, skuša socialna delavka videti otroka ob sprejetju in skuša sama navzati stike z dopisovanjem in medkrajevnimi telefonskimi pogovori z družino. Tudi starše vzpodbujajo k pošiljanju pism otrokom in za pošiljanje fotografij raznih članov družine. V zdraviliščih, kjer pogosto do- puščajo, ne držijo običajno otroka več kot tri mesece, ne da bi medtem videl dom. Otrokom tudi svetujejo, da jemljejo s seboj v bolnišnico najljubše igrače, ki jih lahko umijejo, čeprav pogosto starši, da se lahko izgubijo. Isto velja za

Bodočnost Indije

Tedni zabave za otroke in starše v Švici

Doslej je v Švici mnogo manj kot skrbstvo za otroke razvito sodelovanje s starši o stvareh, ki so v zvezi z vzgojo njihovih otrok. Vendar so organizirani v različnih oblikah pogovori in vzgojni tečaji ali enostavno srečanje, kjer se matere lahko pogovorijo o vzmernirajočih problemih. Dobrodelna vzgojna ustanova »Pro Juventute« omogoča potujoče razstave o otroških igrah. Matere otrok v vrtcu pogosto dobijo svoje nasvete v pogovorih z učiteljicami ali med večernimi srečanji staršev. A v mnogih krajih so učenci stari 5 do 7 let in matere mlajših otrok, ki redko pridejo do otroške klinike po enem letu starosti ter so popolno-

231.

Pennyjev pogled je šel od enega mračnega obraza do drugega. Stari je pokazal na vrata v spalnico. »Deček?« je vprašal Penny. Oč Forster je pokimal. »Umira?« — »Mrtev.« — »Tega sem se bal. Stutil sem, da Jodyja zatihi domov.« Položil je staremu možu roko na rame: »Kako dobro lahko razumem vašo bolečino.« Nato je pozdravil vse po vrsti. »Pozdravljen, Lem!« — »Pozdravljen, Penny!« je poveljnik premolkel in odvrnil ta. Nato so začeli vsespriporočati, kako je bilo z Varušekom. Zda jim je bilo govorjenje v resnično olajšanje. Penny je poslušal in včasih prikimal.

Ponovno obsojen zaradi

DNEVNE *vesti* ●

Letaške, železniške, ladijske in avtobusne vozovnice dobite brez plačanja v **TURISTIČNEM BIROJU**, Ljubljana, Miklošičeva 17. Pred potovanjem na letni oddih se posvetujte s Turističnim birojem. Avtobusne izlete — prevoze vrši Turistični biro z modernimi avtopopluškami Mercedes. — Poslužitve se jih.

Zveza rezervnih oficirjev Jugoslavije terena 24 talcev Ljubljana priredi za svoje člane, njihove družine in znance dne 5. 9. 1954 izlet na Vrhniko s pestrnim programom. Prijavite se pri tov.

Ljubiti štakru, Ljudska prosjeta
Slojence, Miklošičeve 7 al prosa
vratariju Dijaškega doma
Cankar, Poljska cesta
123, pri sprednjem
ulazu 1594 zvečer. Ob prijavi
se plaća za vsako osebo po 64
dinarnarje za vožnjo z vlakom.
Odbor.
DANES SVEŽE MORSKE IN
SLADKOVODNE RIBE v vseh po-
stolnicah
Ostalo: vese podjetja, usta-
novne, ljudske odbore in ostale
gospodarske organizacije na pod-
ročju občin Litla, Smartno pri
Litli, Vevče, Kresnice in Ga-
bitovca, da bo pričela poslovať

robušnica, socialnega zavarovanja v Ljubljani dne 1. 9. 1954. Za vsa doposlana glede socialnega zavarovanja naj se zgoraj navedeni obračajo na to podjetje.

Zavod za soc. zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana

Trgovsko podjetje "Uspenje", Ljubljana, Wolfova 1/II sporoča, da smo preselili upravne prostore v Gradisce 10, Ljubljana. Telefon uprave šte. 20-517.

Sedaj ravno lahkotno dobis kremo, ki te res zavaruje pred opeliki. Zahtevaj specialno šport kremo ULTRAGIN.

Brez preparata za čiščenje naša krema ti ne sme biti nobena gospodinja. Zajamčeno neškodljivo tkaninam, ni vnetljiv in ekonomičen je samo o'FLEXe.

Lepo darilo je Eau de cologne

ROZOVENIR

SOLSTVO

Ljudska univerzita mesta Ljubljane
obvešča,

da bo pispivanje v tečaju tujih
jezikov, slovenskega jezika in
esperanta v prostorih Ljudske uni-
verzite, Cankarjeva cesta 5-III od
30. avgusta do 10. septembra vsakdan
od 8. do 6. do 12. ure in od 16. do
18. ure.

Pri vpisu bo na vpogled tudi
učni načrt.

RAZPIS

Razpis

Upravni odbor Tovarne plete-
nin in konfekcije Maribor, Melj-
ska c. 56 razpisuje mesto
glavnega računovodje.

Pogoji: absoluten Trgovska aka-
demije — Ekonomske srednje
šole, z večletno prakso kot raču-
novodja — Plača po tarifnem
pravniku — Osebe ali pismene
ponudbe z referencami poslati na
sekretariat podjetja.

SPORED ZA SOBOTO

no stanovanje in hrana. 1382-1
SAMOSTOJNO gospodinjstvo iščem.
Poizve se v odvetniški pisarni,
Ljubljana, Tavčarjeva 5. 13800-1
SAMOSTOJNEGA KNJIGOVODJO
sprejemamo takoj v službo. —
Trgovsko podjetje Šmarje pri
Jelsah. 13884-1

Tovarna

nedeljo, 29. avgusta ob 10. do-
dne v Maribor.

oddajo

ZAHVALE

GRADNJO PO

Ponudniki dobijo vse

Proračunska v

Rok za o

Vsem, ki so spremili najinega

Oglette si re

MAŁY OGŁASZ

ANINO vzajem v najem. Po-

varjajočim strokovnim izpriče-

domlje (Preserje) pri Kamniku,
Šol. postaja Jarše 12891 1

1904

Josip, Zagreb, Vrbik 67. 13841-4

UNION»: angleški barvni film »VZPORN NA EVEREST«. Tednik. Predstava ob 16, 18 in 20.

KOMUNA»: švic. film: »OTROCI EVROPE«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 14 dalje.

SLOGA»: ameriški film: »SESTRICA RAHELA«. Brez tednika. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 19 je matineja istega filma. Prodaja vstopnic za matinejo od 9-10, za popoldanske predstave pa od 14 dalje.

SOGA»: francoski film: »TARAS BULJBA«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »TABOR»: švicarski film: »OTROCI EVROPE«. Tednik. Predstava ob 20.30.

KINO »JLA»: Zaprtlo!

ETNI KINO »BEZIGRAD»: avstrijski film: »GOSPODIN NA CASANOVA«. Brez tednika. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic v obeh letnih kinematografih eno uro pred pričetkom predstave.

SEVSKA UNIVERZA SINDIKATA DOZ, Miklošičeva cesta št. 19, predvaja za zamudnike ameriški dokumentarni film: »ZAKAJ SMO SE BORILI ILL. in IV. del («Bitka za Britanijo»). Predstavi ob 18 in 20. Vstopnice od 17 dalje.

SISKA»: avstrijski film »GOSPODIN CASANOVA«. ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

TRIGLAV»: slovenska kinoteka predvaja francoski film »Kape-tan Frakas« in tednik. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 17 dalje.

LITOSTROJ»: ameriški kovojski film »TOČNO OPOLDNE«. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave.

SEVSKA UNIVERZA»: angleški film »Zasebno življenje Henri-ka VIII.. ob 18 in 20.

EVKE»: angleški film »KRUTO MORJE«.

MARSE »INDUPATIE»: ameriški barvni film »Trobente in bobni«. ob 20.

DOBROVRA»: ameriški film »Trinajsto pismo«.

KAMNIK: italijanski film »Jutro po poznano«.

DOZLALE: nemški film: »MAJAV TANCICI«.

CELJE — »UNION»: franc. film »DRŽAVNI SOVRAZNIK ŠT. 1«. Predstavi ob 15 in 20.

CELJE — »DOMA»: francoski film »PLAČILO ZA STRAH«. Predstava ob 18.15.

CELJE — LETNI: francoski film »PLAČILO ZA STRAH«. Predstava ob 20.15.

SED»: angleški barvni film »JASNY«. Predstavi ob 18 in 20.30.

KRANJ — »STORZIC»: švedski film: »ZARADI MOJE LJUBEZNI«. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

KRANJ — LETNI: angleški film »V SENCi SOVRAŠTVA«. Predstava ob 19.30.

KRANJ »SVOBODA»: francoski film »Trenutek resnice«. ob 18 in 20.

SESENICE — »RADIO»: ameriški barvni film »VIHARNI ZALIV«. Predstavi ob 18 in 20.

SESENICE — »PLAVZ»: švedski barvni film: »DOBRI VOJAK BUM«. ob 18 in 20.

ZENSKO ŠPORTNO KOLO prod. Nasilov v ogli. odd. 13862-13863. Vzememo na posodo za tri tedne, od 23. avgusta do 18. septembra, voziček za prevoz inva-lida proti primerni odškodnini. Po dogovoru smo pripravljeni voziček tudi kupiti. Ponudbe takoj na Upravo doma slehš-Škofja Loka. 15879-4

a orodja

del za

KOVAČIJE II

stalne izgradnje drevno

Kavcija 2%.

ibra 1954.

i in izdelke

štva

1954

Delovni kolektiv
GORENJSKE TISKARNE
Kranj — Knjigovoznica
Tovariško pozdravlja-
mo udeležence zbora
**»Štajerska
v borbi«**
Veselimo se dneva, ko
bomo skupno praznovali
NA OSTROŽNEM!

kovaneg Zreče

razpisuje
gradbenih in obrtniški
DALJŠKA UTOPLNE

otrebne podlage pri šefu ka
od 6. do 14. ure.
rednost znaša 33.000.000 din
dajo ponudbe je do 5. sept

.....
zastavo razvojne po
arne upognjenega pol
CTO

STOL

KAMNI

★

Kamniku od 28. VII. do 7. VIII. 1954, ki jo prireja LO Kamnik ob 50-letnici obstoja

našega podjetja

Stor

KAMNIK - VIŠNJSI AVIA

ZADNJE VEŠT

Francoska vlada bo ostala enotna

Izjava Mendesa Francea po seji vlade

Pariz, 27. avg. (Tanjug) Predsednik francoske vlade Mendès-France je po današnji seji francoske vlade, ki je trajala 4 ure, izjavil, da so se odločili, da bodo ponovno proučili evropski problem. Dejstvo je, da je vlada spoznala, kako težki problemi so pred njo in svojo odgovornost, ter se je odločila, da bo ostala enotna. Se v bodoče bo prevzemala odgovornosti, ki izhajajo iz deklaracije o investituri in bo skušala najti najboljši sprejemljiv način, da bi zblížala Francoze in vprašanje Eos. Vlada obžaluje, ker se do sedaj ni mogla izpolniti te naloge, vendar pa se bo še v bodoče trudila v tej smeri.

Na koncu svoje izjave je Mendès-France dejal, da bo med razpravo, ki se jutri začne v

narodni skupščini, verjetno prišlo do tajnih glasovanj. V sedanjem trenutku je težko oceniti, kaj bodo sklenili, ker se ne ve, kakšni predlogi bodo padli med razpravo. Odloditev bo sprejeta med samo razpravo, vlada pa bo glasovala soglasno.

Britanski uradni krogi demantirajo vesti, po katerih naj bi

Uspeh Mendès-Franceove politike v Severni Afriki

Pariz, 27. avg. (AFP). Francoska narodna skupščina je noč odobrila vladno politiko v Tunisu in Maroku s 431:122 glasov. Večina je izglasovala za dikalno-socialistični predlog resolucije, v kateri je poudarjeno, da narodna skupščina odobrava poročila, ki sta jih prebrala predsednik vlade Mendès-France in minister za vprašanja Tunisa in Maroka Christian Fouchet med razpravo o vladni politiki v Maroku in Tunisu.

V razpravi je Mendès-France orisal ugoden razvoj položaja v Tuniziji, ki kaže, da želi Tunizija ohraniti sodelovanje in prijateljstvo s Francijo. O Maroku je predsednik vlade dejal, da je eden od vzrokov težkega položaja gibanje v korist bivšega sultana. Vendar, je dejal Mendès-France,

bila predsednik britanske vlade Winston Churchill in predsednik francoske vlade Mendès-France razpravljala o britanskih predlogih za izmenjavo sporazuma o EOS. Ti krogi izjavljajo, da je britanska vlada trdno prepričana, da je pogodba o EOS najboljša rešitev za prispevek Nemčije k skupni obrambi in da nudi Franciji zagotovila, kakršnih ne bi mogla dobiti na noben drugačen način.

Turška letalska delegacija obiskala »Ikarus«

Beograd, 27. avg. (Tanjug) Delegacija zaveznškega turškega letalstva je danes obiskala tovarno »Ikarus«. Ko so si člani delegacije ogledali tovarno, so bili gosti na kosilu, ki ga je njim v čast priredil direktor tovarne.

Končno posvetovalje predstavnikov mest

Beograd, 27. avg. (Tanjug) V Beogradu se je noč končal dvodnevni sestanek načelnikov svetov za gospodarstvo in gospodarskih strokovnjakov ljudskih odborov Zagreba, Ljubljane, Maribora, Skoplja, Sarajeva, Novega Sada in Beograda. Prihodnji sestanek bo v Zagrebu.

Spomenik »Amaconke« oddre

Zagreb, 27. avg. (Tanjug) Veliki spomenik »Amaconke«, delo vidnega jugoslovanskega akademika kiparja Antuna Avgustinčiča, katerega je Jugoslavija darovala Organizaciji združenih narodov, bodo poslali v ZDA prihodnji mesec.

London, 27. avg. (AP) Britanska vlada je odklonila predlog, da bi se na konferenci v Manili sprejelo besedilo pogodbe pakta za jugovzhodno Azijo, s katerim bi bile vse članice dolžne avtomatsko napovedati vojno v primeru napada na eno izmed članic. Takšno besedilo sta predlagali vladi Filipinov in Siamu.

ZVEZNA KOŠARKARSKA LIGA

ASK: Montažno 66 52 (35:26)

Ljubljana, 27. avg. Ekipa ASK je drovi ugodno presenetila gledalce s svojo lepo, prodorno in učinkovito igrjo. Zaslužena zmaga je bila odlična za nekaj minut razliko drugega polčasa, ko so ljubljancem popolnoma zagospodarili na igrišču in pridno večali razliko v koših, saj je odlični nasprotnik iz Zagreba zaostal za njimi že za celih 22 točk. Misleč, da je nadaljnje prizadevanje odlično, so postali igralci ASK nekoliko neoprezni in lahkomiselni, kar so gostje pridno izkoristili in jim v nekaj minutah poslali

pet zaporednih metov skozi mrežo. Dva enostavna in ena stvarila potrebna, da jim je tehnični vodja dopovedal, da se s takim nasprotnikom ne sme šaliti, saj so imeli le-ti v svojih vrstah nekaj igralcev, ki so zadel v črno iz vsake pozicije, pa tudi v kazenskih metih so bili uspešnejši od ASK. Resno opozorilo jih je pravčasno le spametovalo tako, da so se v zadnjih minutah znova priborili izdatnejšo prednost, ki je slednjič zadostala za zmago.

V moštvi ASK je danes proti priškovljanu igral poskodovali Kristančič, ki pravzaprav še ne bi smel tvegati nastopa. Vzetemu smo videli, da je on še zmehraj tista sila, ki dale ekipo svojo veljavo. Poleg njega so se odlikovali še Müller (v obrambi), Kandus in Pavlovič. Največ košev sta dala Kristančič (22) in Müller (21), za goste Kramarič (13) in Situma (12). Dobro sta sodelovali Žakar iz Ljubljane in Silvan iz Reke.

V Karlovcu je Crv. zvezda premagala Železničarja 43:34 (18:12).

OBVESTILO

Tovariši Gasar Verko iz Jesenice bivši dopisnik nekaterih časopisov, je s svojim nedostojnim obnašanjem večkrat sprožil upravičene proteste ljudi, ki so mislili, da je novinar. Tudi v nedeljo 22. t. m. se je tov. Gasar na proslavi v Bohinju v pijanem stanju tako vedel, da so se mnogi zgražali. Ker nekateri neupravičeno sodijo, da je ta tovarš novinar, izjavljamo, da tov. Gasar nima nič skupnega s poklicnimi novinarji in da se nima nikjer pravice predstaviti kot poklicni časnika.

Društvo novinarjev Slovenije.

Upravni odbor Kmetijske zadruge »Pohorje« pošta Zreče

obvešča vse ustanove - prosilce, ki pošiljajo prošnje, za razne prispevke ali podpore, da v bodoče ne bo mogel nobene več upoštevati.

Upravni odbor

Preizkušeni atleti imajo besedo

MILKA BABOVIČ V IZBIRNIH TEKMAH NA 80 M Z ZAPREKAMI ZASEDLA DRUGO MESTO S ČASOM 11,3

Bern, 27. avg. Davi so člani jugoslovanske reprezentacije tekmovali v treh disciplinah: Sarčević in Radovanović sta nastopila v predtekmovalnih v kroglu in skoku v daljino, Mira Tuče pa je startala v ženskem peterboju v teku na 80 m z zaprekami.

Sarčević je s 5 s 15 atlet brez težav vstopil v finale, osem drugih pa je bilo izločenih, ker niso prišli preko določene meje 14,50 metrov. Sarčević je vrgel kroglo 15,12 m, kar pa je vsakega še daleč pod njegovimi sposobnostmi.

Radovanović se tudi v skoku v daljino ni mogel prebiti do finala, kakor že prej ne v troskoku. Dosegel je daljino 7,02 m, kar zaradi maksima 7,10 m ni zagotavljalo za nadaljnje tekmovalje. Z njim vred je moral odstopiti še drugih 13 tekmovalcev. Tučejeva je bila v prvi skupini zadnja pet s časom 12,4 s. Za to uspeh je dobila 835 točk, tako da ima sedaj skupno 3 večeršnjimi 2462 točk. Sedaj bo skakala samo še v daljino. V skupnem plasmanu za peterboj od pred to disciplino Rusinja Čudina s 3599 točkami.

V predtekmovalnih v kroglu so bili rezultati: Heinaste (SZ) 15,90, Skobla (CSR) 15,88, Grigalka (SZ) 15,32, Savidge (Anglija) 15,27, Georgescu (Romunija) 15,27, Koivisto (Finska) 15,15, Sarčević 15,12, Stoklasa (CSR) 15,09, Thomas (Francija) 15,09, Nilson (Svedska) 14,92 itd.

Predtekmovalna v skoku v daljino: Földessy (Madžarska) 7,50.

Martinek (CSR) 7,36, Oberbeck (Nemčija) 7,27, Vanko (Francija) 7,25, Porasalmu (Finska) 7,21, Fikejs (CSR) 7,20, Javansky (Poljska) 7,18 itd.

V polfinalnem tekmovalju na 80 m so se plasirali v finale: Szentgaly (Madž.), Delaney (Irsko), Mink (Belg.), Eckfeld (Svedska) iz prve, Boysen (Norv.), Moens (Belg.), Johnson (Angl.) in Raskin (Luks.) iz druge skupine.

V polfinalnih na 100 m za ženske so bile v finale: Leone (Ital.), Brover (Hol.), Armitage (Angl.), Turowa (SZ), Passly (Angl.), Nemzlegly (Madž.).

Jugoslovanka Matej se je plasirala na šesto mesto v metu diska. Zmagala je Rusinja Polonarcova z 48,02 m, medtem ko je Jugoslovanka dosegla znamko 43,95 metra.

Jugoslovanci Sarčević je v kroglu zasedel 8. mesto s 15,12 m. Evropski prvi je postal Čeh Skobla, ki je vrgel 17,20 m daleč.

Evropski prvak na 400 m je postal Rus Ignatjev, ki je potreboval za progo 46,6. Naslednja mesta so zasedli Fince Helsten, Madžar Adamik, Nemec Haas in Svecija Hegs.

V teku na 800 m je prav tako zmagala Rusinja Otkalenko v času 2:38,8.

Z odditnim izidom je danes presenetila Jugoslovanka Milka Babovič v teku na 80 m z zaprekami, ki je v svoji skupini zasedla drugo mesto za Rusinjo Aleksandrovo (11,3) z enakim časom zmagovalke.

Drugi dan pet novih kolajn

Ze drugi dan je prinesel pet novih odločitev: evropski prvaki so postali Nemec Fitterer s časom 10,5 v teku na 100 m, Rus Šterbakov v troskoku s 15,50 m in Čeh Dostal v hoji na 10 km s časom 45:14, medtem ko sta ostali dve priznanici dobili Rusinja Zybina v metu krogla s 15,65 m in Angležina Desforgerova v skoku v daljino s 6,04 m.

Med sedmimi novimi podrobnimi izidom moramo danes nadomestiti še nekateri podatke, ki jih v večeršnji izdaji zaradi pomanjivosti nismo prejeli.

V dveh polfinalnih na 110 m z zaprekami je startal drugi Jugoslov-

van Lorgier, ki je ponovno potrdil svojo formo in zmagal še enkrat z enakim časom 14,5 pred Nemcem Steinerjem (14,7) in Fincem Kinnellom (14,7). Obenem s temi tremi bodo nastopili v finalu Rus Bulančik (14,6), Romun Opris (14,9) in Anglež Parker (14,8).

V dveh polfinalnih na 400 m so si po ozerenih borbah zaslužili vstop v finale Rus Ignatjev (46,6), Fince Helsten (47,2) in Francoske Degats (47,8), iz druge skupine pa Nemec Haas (47,9), Madžar Adamik (48,1) in Svecija Hegs (48,1).

Kakor smo že pisali si je v predtekkih na 1500 m zagotovil vstop v finale Jugoslovanci Mušaga z naj-

ZACENJA SE JESENSKA PRVEN STVENA SEZONA

Zoga že spet na sredini

Zadnja avgustovska nedelja nas bo po dveh mesecih »premirja« spet prestavila v nogometni dilidaj. Jutri se spet začne borba za točke na treh najvažnejših frontah, v I. in II. zvezni ligi, pa tudi udeleženci hrvaško-slovenske lige so si za otvoritev izbrali isti dan. Edino sodelovanje ljubljani v obsegu klubov bodo spustili v enako tekmovalje teden dni pozneje. Za zdaj bomo torej jesensko nogometno sezono začeli s 17 tekmi in treh zveznih in medrepublicanskih konkurencah.

Za nas v Sloveniji se ta sezona ne odpira v posebno dobrem znamenju. Ze samo to, da v najvišjem tekmovalnem razredu nimamo več enotnega moštva, nas je izločilo iz družbe 14 najboljših nogometnih društev v državi in prikraslo ljubitelje te igre po naših krajih za prenekanter kvaliteten igrjo na domačih igriščih. pa tudi dogodki zadnjih tednov v zvezi s posilovanjem disciplinskega sodišča, pri NZJ v Beogradu, so vrgli na začetek letošnjega prvenstva (predvsem v Ljubljani) nekoliko medlo luč. Toda vse to ne bo moglo zadržati vseh tisočev tistih, ki tako rado spremljajo razpletje v tej razgibani igri, se tresejo za vsako dobljeno točko in jih pridno sestavljajo (in tudi odštevajo) tja do spomlad. Zoga je zdaj spet na sredini, v nedeljo ob 16.30 bodo sodniki spet zazvižgali po nogometnih travnikih...

Zaradi pregleda navajamo spo-

rede prve prvenstvene nedelje še v podrobnem: I. zvezna liga: Crvena zvezda - Hajduk, Radnički - Proleter, Vojvodina - Zagreb, Spartak - Partizan, Lokomotiva - BSK, Željezničar - Dinamo, Vardar - Sarajevo;

II. zvezna liga: Zenica - Rabinčiči, Napredak - Bokelj, Mačva - Metalac, Lovćen - Odred, Velež - Budućnost;

hrvaško-slovenski ligi: Split - Sibenik, Reka - Železničar (M), Tekstilac - Kladivar, Brank - Uljanik.

LJUBLJANA: SEGESTA

Ljubljana, ki je na minulem tekmovalnem zasedu častno drugo mesto v tej ligi, bo imela tudi za uvod starega znanca Segesta iz Siska. Začetek ob 17. s predtekmo ob 15.30 na stadionu v Sisku.

Našim klubom je torej v nedeljo na izbiro vsega 10 točk. Hruške so to pot precej visoko, in sicer ne samo za Odred, ki mora na pot na daljno Cetinje, temveč prav tako za vsaj dva udeleženca v hrvaško-slovenski ligi, ki bosta morala svoje znanje pokazati drugod. Če bo šlo vse dobro, bi morala vsaj Brank in Ljubljana spraviti nekaj izkupička, če pa pojde še bolje, bodo morda še ostale dodali kaj...

ZAGREBSKI VELESEJEM

od 3. do 14. septembra 1954. leta

Pregled gospodarskega razvoja Jugoslavije in mednarodni velesejem.

Sodelujejo razstavljalci iz 17 držav.

Popust za obisk: na železnici 25%, na ladiah 50%, na avionih 25%!

Trgovsko podjetje

»Tekstil«

LJUBLJANA

CIRIL-METODOVA 3

KUPUJE

večje-rabljene zaboje

Ponudbe poslati na podjetje

»To ti je razgled?« je zapel Rachou, potem ko je odprl vrata na stečaj in z roko pokazal na dolgo vrsto nagrobnikov, mavzolejev in kipov s plakajočimi angeli. »Prav kakor bi stanoval v kiparskem oddelku Louvra. Saj ne boš verjel, kakšen učinek ima ta razgled na dekleta - zlasti krematorij. Pretrese jih do kosti in vzbudi v njih strastnost.« Pokazal je z roko na zavržen divan, pokrit z imitiranim orientalskim pregrinjalom. »Prav zato sem namestil posteljo tja, od koder ga zlahka vidiš.«

Raztreseno je izprožil svojo dolgo opičjo roko, snel z žebļa na steni mandolino ter jel brenkati in peti priljubljeno montmartrsko popevko »Ah, que tu fais bien l'amour!«¹⁰

Polagoma je Henriju prešlo v meso in kri, da je z Rachoujem kosil in prebil popoldneve v njegovem studiu. V njem je slikal, prepeval pripeve ateljejskih pesmi, gledal na pogrebne sprevede, ki so se ob vsaki uri vrstili pod oknom, trkal s kozarci ter napival voznikom mrliških voz, grobarjem in krematorijskim tehnikom, ki so prihajali v studio, da bi jima pozirali za portretiranje, se zabavali ob kozarčku vin ordinaire,¹¹ razdirali šale ter prispevali svoj delež pri tako zelo zaželenem smehu.

»Vidiš,« je nekega dne pripomnil Rachou, ostro mereč Henrija, »saj je s teboj docel v redu - čeprav si v praktičnem življenju še pravi dojenček. Vendar pa nikakor nisi neumen,« je popustljivo pristavil s prizvokom odraslega dvajsetletnika, ki se obrača na veliko mlajšega. »In risati znaš,« čeprav tisti skopljeneč Bonnat zatrjuje, da ne znaš.«

Henriju so bili taki pokloni kakor ranam balzam. Kar

prekipeval je od hvaležnosti do tega prostodušnega orjaka, ki si ga je bil izbral za prijatelja. »O, Rachou, ko bi ti mogel povedati...«

»Tišina!«

Odsekan, neprijazen odgovor naj bi mladiča poučil, da študentom ni pri srcu odkrito izražanje čustev. Prijateljstvo naj bi se odevalo v cape grobsti in se krmilo s kvantami.

»Pri tebi ni v redu to,« je pristavil, ne meneč se za očitno Henrijevo nejevoljo, »da si preplašen, prevljuden in preveč preklemano čist. Samo poglej si nohte! Merde, alors! Saj malo umazanije ne more biti nikomur v škodo. In še nekaj. Zdaj pa zdaj bi moral ziniti merde in nom de Dieu¹² ali »vrag te pocitraj, kot to delajo vsi. Potlej te ljudje ne bodo imeli za čudaka.«

Naslednje tedne je Rachou uvažal Henrija v skrivnosti latovščine in umetniških posebnosti ter v vedenje pravovernih študentov umetnosti.

»Tak recimo, da se midva prerekava,« je iznenada izjavil nekega milega, oblačnega marčnega popoldne. »Na primer o Rubensu. Jaz pravim: »Rubens je največji slikar, kar jih je kdaj živel!« Kaj bi ti rekel na to?«

»Rekel bi, da tega ne vem.«

Henrijevi odgovor je Rachouja spravil v zadrego. Nekaj hipov je strmel v prijatelja in stresal z glavo. »Ne, ne in ne!« je naposled izjavil, kakor bi se obračal na nerazumevajočega otroka. »Morali bi reči: Rubens, merde, alors! Tvoj Rubens mi je figo mar! To je kot napihnjen balonček, ki se razpoči na dotik. S tvojim Rubensom si obrišem svojo derrière!¹³ Si videl? Na ta način bi te vsakdo razumel, kaj

hočeš povedati.« Njegove majhne, prašičje oči so ljubeznivo zrle na svojega varovanca.

Henriju je bilo jasno, da ga njegov mentor na ta samosvoji način »lika« za vstop v študentski svet. In res je nekega dne proti večeru vrgel Rachou kar tja v tri dni: »Pojdiva v »La Nouvelle!« Rad bi te predstavil nekaterim prijateljem.«

»La Nouvelle!« je bil »Café de la Nouvelle Athènes,«¹⁴ zakajeno zbirališče umetnikov na Place Pigalle, prijatelji pa so bili trije Bonnatovi študentje umetnosti - François Gauzi, Louis Anquetin in René Grenier, ki so kot Rachou stanovali na Montmartru.

Očitno so pristali na to, da se snidejo z »bogatom diletantom« le zategadelj, da ustrezajo Rachouju, ki je užival velikanski ugled. Pozdravili so Henrija s togo zadržanostjo. Po bežnem kimljanju so ga pustili vnmear in nadaljevali razgovor. Henri pa se je poglobil v srkanje piva in molčal.

Čudno je bilo pri vseh stvari to, da je prav ta njegova molčečnost prebrila led »predsodkov nasproti njemu. Bili so to mladeniči, ki se je v njih strast do govorjenja že dobobra ukoreninila, zato so si strašno želeli poslušalcev - pa naj bi bil to kdor koli. In v Henriju so našli vnetega poslušalca, saj je razumel njih ljubezenska junačenja in njih tegobe, ki so bile večidel zmerom finančne narave.

Gauzi je bil prvi, ki je Henrija izkoristil v svoje namene. Manj kot mesec dni po sestanku v »La Nouvelle« je v ateljeju med petminutnim odmorom stopil k Henriju.

»Ugani, kaj se mi je primerilo sinoči!« je prišel z izrazom močaka, ki je pravkar doživel nekaj sila pomembnega.

¹⁴ Kavarna pri novi Ateni (ime grške boginje modrosti). — Op. prev.

¹⁰ Ah, kako zelo znaš ljubiti! — Op. prev.

¹¹ Namizno vino. — Op. prev.

¹² Zaboga. — Op. prev.

¹³ Zadržica. — Op. prev.